

به بهانه مصاحبه معاون ظریف با روزنامه «ان آرسی» هلند

آقای عراقچی به دلوپسان پیوسته؟!

گروه دیپلماسی: جواد ظریف یک جمله معروف دارد که «برای هیچ پیامی نمی‌توان مخاطب مشخصی تعریف کرد». یکی از همکاران خود وزیر، امروز مصداق این حرف شده است؛ عباس عراقچی که هفته گذشته برای رایزنی‌های دوجانبه در هلند...

صفحه ۱۵

شنبه ۹ آذر ۱۳۹۸ • ۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ • ۳۰ نوامبر ۲۰۱۹

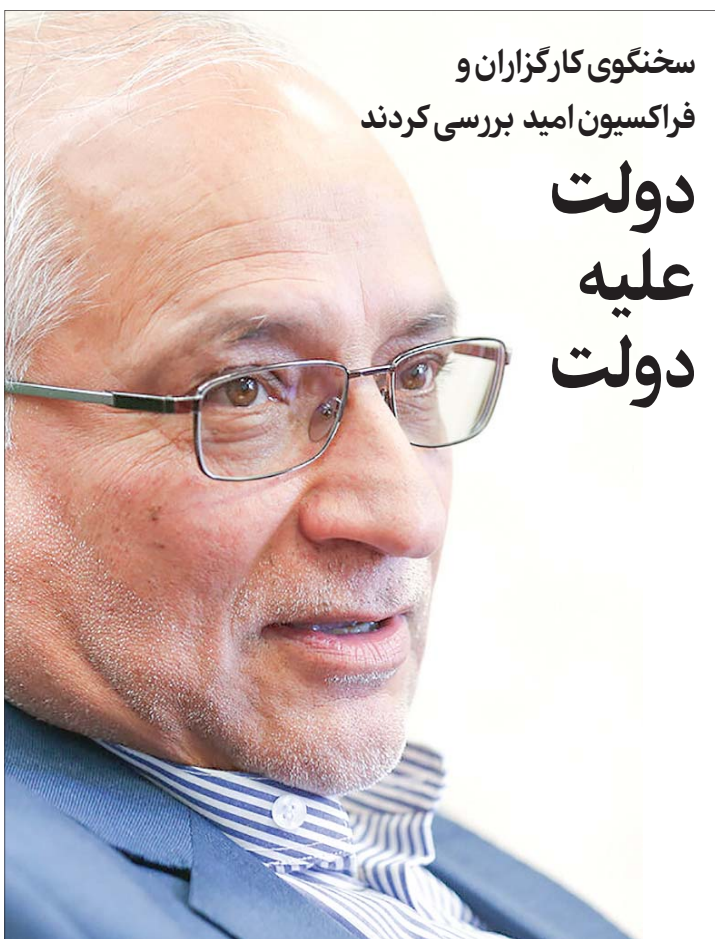
سند دخل و خرج دولت بدون نفت بسته نمی‌شود

حفره ۱۲ میلیارد دلاری بودجه ۹۹

صفحه ۴

سخنگوی کارگزاران و
فراکسیون امید بررسی کردند

دولت علیه دولت

عکس: محمد بابایی، ایران

صفحه ۲

گفت‌وگو با سعید لیلاز درباره
مسائل اقتصادی و سیاسی

موافق شوک‌درمانی نیستم

عکس: مهدی حسینی

صفحه ۶

تیترا

پشت پرده بازی جدید رئیس جمهور پیشین
**احمدی‌نژاد با چه
نیروهایی به میدان
می‌آید؟**

صفحه ۲

عباس عیدی درباره ناآرامی‌های اخیر مطرح کرد
**اعتراضات امسال قابل
مقایسه با اتفاقات
دی ۹۶ و ۸۸ نیست**

صفحه ۱۳

خداداد عزیزی در گفت‌وگو با «شرق»:

حزب باد نباشیم

صفحه ۱۴

**۳۳ هزار میلیارد تومان
مفقود شد؟**

صفحه ۴

**گفت‌وگو با علی اکبر معصوم بیگی و نسترن موسوی
ساختن فرهنگ آینده**

صفحه ۸

حرف اول

عربستان، همچنان علیه ایران

مصباح زنگنه . تحلیلگر خاورمیانه

تکرار مواضع خصمانه عربستان علیه ایران در نشست هفته گذشته کابینه این کشور، معادلات پیچیده میان این دو کشور مهم خاورمیانه را بار

دیگر نشان داد. نیم‌نگاهی به مسائل سعودی‌ها با ایران پس از پیروزی انقلاب، شاید فضا را تا حدی روشن کند. پس از پایان جنگ تحمیلی و با شروع حمله عراق به کویت، صدام که خود را ژاندارم کشورهای عربی در برابر ایران عنوان می‌کرد، با کشورهای عربی درگیر شد و آن افسانه به پایان رسید. عربستان در طول جنگ ناجوانمردانه علیه ایران، از حامیان اصلی صدام بود و منابع مالی کافی را در اختیار این کشور قرار می‌داد. پس از حمله صدام به کویت، لحن مسئولان وقت سعودی در قبال ایران تغییر کرد و نوعی تجدیدنظر در شیوه ارتباط با ایران، از سوی آنان رخ داد. عربستان زمانی به‌سوی ایران آمد که کویت به اشغال صدام درآمده بود و خاندان سعودی نگران این بود که هدف بعدی صدام باشد. این روند تا اواسط دهه ۸۰ شمسی ادامه داشت. تنش در روابط ایران و عربستان زمانی رخ داد که عربستان احساس کرد محیط سیاسی جدید عراق پس از سقوط صدام، به جمهوری اسلامی نزدیک‌تر است و موازنه منطقه‌ای بر هم خورده است. ایجاد موازنه در برابر ایران، نیاز به اقدام داشت و آنها هدفی به نام سوریه را انتخاب کردند. حمایت لجستیکی ترکیه و پشتیبانی سیاسی آمریکا باعث شد نیروهای مورد حمایت

سعودی، وارد درگیری با دولت سوریه شوند. در این حوزه، نتیجه‌ای جز ناکامی برای عربستان به دست نیامد؛ هرچند زیرساخت‌های سوریه آسیب جدی دید و غیرنظامیان بسیاری جان خود را از دست دادند. پس از آن، عربستان سراغ یمن رفت و در یمن نیز نتیجه‌ای برای این کشور و چند کشور عربی همراه عربستان به دست نیامد. آنها در حوزه اقتصادی هم بی‌کار نبودند. قطر هدف عربستان و چند کشور عربی همسو با سیاست‌های سعودی قرار گرفت اما در این مورد هم موفقیتی به دست نیامد. عربستان از همان زمان تأسیس در زمان عبدالعزیز آل سعود روحیه و اهداف هژمونی داشت و در نجد به شرق عربستان حمله کرد و بعد از آن غرب عربستان و شهرهای مکه و مدینه را اشغال کرد و تا جنوب عربستان در نزدیکی نجران و جیزان متوقف شد...

ادامه در صفحه ۴

عادل عبدالمهدی:

برای مصلحت کشورم استعفا می‌دهم

گروه جهان: حمله چهارشنبه‌شب معترضان عراقی به کنسولگری ایران در نجف، تحولات دو ماه اخیر در عراق را وارد دور تازه‌ای کرد. از چهارشنبه‌شب تا غروب پنجشنبه در کم‌سابقه‌ترین خشونت اعمال‌شده از سوی نیروهای امنیتی عراق در دو ماه اخیر...

صفحه ۷

سال هفدهم • شماره ۳۵۸۴ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

چه کسی سوارِ کار است؟

احمد غلامی . سردبیر

در اعتراضات اخیر نکته قابل‌تأملی به چشم می‌خورد که اغلب تحلیلگران سیاسی و جامعه‌شناسان مستقیم یا غیرمستقیم به آن اشاره کرده‌اند و آن نکته چیزی نیست مگر عدم مشارکت طبقه متوسط در این اعتراضات؛ طبقه‌ای که در اعتراضات ۸۸ حضوری پررنگ داشت. تاکنون طبقه فرودست دو بار بعد از حوادث ۸۸، در دی ۹۶ و آبان ۹۸ برای تحقق خواسته‌هایش که جنبه اقتصادی و معیشتی داشته یا به میدان گذاشته است. اگر بخواهیم نقشه تغییر نیروهای اجتماعی ایران را مرور کنیم، نیروهای تندروی داخل و خارج نقش برجسته‌ای در این روایت دارند. این همدستان به گونه‌ای است که نیروهای تندرو داخلی و خارجی با اینکه هیچ‌گونه منافع مشترکی ندارند و حتی به نوعی خصم یکدیگرند، ناخواسته منافع یکدیگر را تضمین می‌کنند. در دی ۹۶ و آبان ۹۸ تنگناهای اقتصادی و بعد افزایش قیمت بنزین و تبعات آن، اعتراضات مردمی را شکل داد و فرودستان را به خیابان کشاند. این اعتراضات که با استقبال اپوزیسیون روبه‌رو شد، به‌سرعت سمت‌وسویی سیاسی گرفت و هر یک از جناح‌های اپوزیسیون در رقابت با یکدیگر برای عقب‌نماندن از قافله به حمایت از این اعتراضات و بهره‌برداری سیاسی از آن و پمپاژ اعتراضات پرداختند و این پمپاژ، ائتلافی ناخواسته و تحمیلی را رقم زد که آن را تا حدی از شمایل خود خارج کرد. به گفته میگردال «ائتلاف‌ها و سازش‌ها ممکن است نه‌تنها توانایی یک نیروی اجتماعی برای دستیابی به اهدافش را افزایش دهند، بلکه خود آن اهداف را نیز درگرو سازند. همان‌طور که حامیان یک نیروی اجتماعی تغییر می‌کنند، این نیروهای تازه به میدان آمده نیز ممکن است پایگاه مادی و نیز ایده‌ها و ارزش‌های جدیدی را در تشکیلات خود وارد کنند». اگر بخواهیم بر این مبنا اعتراضات اخیر را روایت کنیم این صورت‌بندی به دست می‌آید: در این ائتلاف‌ها پایگاه اجتماعی و ایدئولوژیک نیروهای اجتماعی فرودست تغییر یافته و با این تغییر، ناخواسته اهداف و برنامه‌ها و اینکه فرودستان درنهایت به چه کسانی خدمت می‌کنند نیز تغییر پیدا می‌کند. از این روایت به‌سرعت می‌توان به این نتیجه دست یافت که هرگونه تغییر و اعتراضی ناممکن است. این برداشت حتی اگر قرین به واقعیت باشد که هست، نمی‌تواند مانع از اعتراضات و ائتلاف‌های ناخواسته گروه‌های اجتماعی شود و به یک معنا در چنین وضعیتی این دست ائتلاف‌ها اجتناب‌ناپذیر است، مگر اینکه گروه‌های مرجع داخلی؛ اصلاح‌طلبان و اصولگرایان و دیگر نیروهای مترقی و دموکراسی‌خواه دست بالا را پیدا کنند. البته ناگفته پیداست که نیروهای تندرو داخلی به دلیل شرایط خاص و خصیصه‌های سلبی خودشان ناگزیر در این میدان بازی وارد خواهند شد؛ میدانی که اپوزیسیون آن را طراحی کرده است یا نقش فعالی در آن ایفا می‌کند. از همین‌جا به تحلیل نکته‌ای می‌رسیم که در ابتدای یادداشت از آن یاد کردیم: عدم مشارکت طبقه متوسط در دو رویداد دی ۹۶ و آبان ۹۸. این تحلیل به پشتوانه این برداشت صورت خواهد گرفت که ائتلاف‌ها بین نیروهای اجتماعی به تغییر ایده، اهداف و ماهیت این گروه‌ها می‌انجامد. اپوزیسیون با درک این مهم با ایجاد اتحادی ناخواسته با نیروهای اجتماعی تندرو ایران تلاش کرد تا نیروی اجتماعی قدرتمندی را که همواره در سیاست ایران نقش تعیین‌کننده‌ای داشتند از کار انداخته و منفعلش کند.

ادامه در صفحه ۲

خانواده محترم یزدانی

درگذشت **مرحوم مغفور سیف‌الله یزدانی** مدیرمسئول محترم روزنامه عصر اقتصاد و از پیش‌کسوتان عرصه رسانه را تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما صبر و اجر آرزو می‌نماید.

روزنامه شرق

ارتباط با روزنامه شرق

**SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR**

**برای درج تبلیغات خود در وبسایت
روزنامه شرق با ما تماس بگیرید**

۸۸۹۴۲۰۳۵

sharghdaily.ir

خبر به وقت شرق

به

تلگرام شرق

پیوندید

@sharghdaily